

ELFi talgute 2009. aasta

ELFi talgute 10. hooaeg oli igati ümmarguse numbri vääriiline. Kokku toimusid 28 talgud 20-s erinevas paigas: Soomaa RP (2 talgud), Otepää LP, Alam-Pedja (2), Vana-Lahetaguse (2), Põhja-Liivi sooservad, Palupõhja looduskool (4), Kõrgessaare-Mudaste hoiuala, Koiva-Mustjõe MKA, Kesselaid, Saarnaki, Laelatu puisniit (2), Vilsandi (2), Laidevahe LKA, Kumari laid, Vahenurme LKA, Hobulaid, Kavaru rannaniit (Tõstamaa LKA), Haeska, Manilaid, Kihnu hoiuala.

Kokku osales talgutel 391 vabatahtlikku, kes panustasid looduse heaks 5065 tundi tööd. Talgutööd olid suunatud põhiliselt pärandkoosluste hooldamisele ja taastamisele: niitmine, võsavõtmine, karjaaedade ehitus ja kopratammide lõhkumine. Hooldati ka kõre sigitiike ja neljadel talgutel tehti mitmeid erinevaid töid Palupõhja looduskooli heaks. Pärandkooslusi hooldati 18,1 ha ja taastati kokku 17,6 ha ulatuses. Talgulised löid käe külge loopealsetel, puis-, ranna-, lammi-, aru- ja märgadel niitudel.

Talgute läbiviimisel ja kohapealsel korraldamisel löid kaasa 23 talgujuhti. Hooaja eel toimus talgujuhtidele üldkoolitus, saekoolitus, esmaabi kursus ning ka praktilised esmaabi õppused. Enamus talgujuhte osalesid ka ELFi ja PKÜ korraldatud pärandkoosluste teemalistel mõttetalgutel. Avalikkusele olid osalemiseks avatud 18 talgud. Ülejäänud üritustel osalesid sõpruskonnad, vabaühendused ja ettevõtted. Mitmel talgul töötasid eestlastega kõrvuti ka talgulised teistest riikidest (nt Saksamaa, Iirimaa, Jaapan, Itaalia, Prantsusmaa, Türgi, Hispaania, Šveits). Kaks talgugruppi saabusid BTCV vahendusel Suurbritanniast.

Talgute korraldamist rahastasid SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) ning talgutel osalejad. ELFi koostööpartnerid talgute korraldamisel olid: Keskkonnaamet, LKÜ Kotkas, BTCV, Kalev Au, MTÜ Toetuspunkt, Uue Maailma Selts, EstYes, Tuulingu talu, MTÜ Parmu Ökoküla, Ruhnu jahta, Vahenurme küla selts ning paljud teised maaomanikud ja -valdajad, toidupoolise, peavarju ja muu tarviliku eest hoolitsejad.

2008. aastal käivitatud talguhuvilisi koondava infolisti Talguteatajaga oli 2009. a lõpuks liitunud 1160 inimest.

Aastatel 2001-2009 on ELFi korraldusel toimunud kokku 186 talguüritust, millel on 3457 osalise abiga tehtud 29 141 tundi vabatahtlikku tööd. Seega aastas keskmiselt 21 üritust, 384 osaleja ja 3238 töötunniga. 2010. aastal jätkuvad talgud senises mahus.

Talgute korraldamist toetavad KIK ja talguprojekti edasi arendamist rahastab Vabaühenduste Fond (VÜF) 2009. aastal käivitatud projekti „ELFi talgutegevusse vabatahtlike kaasamise parandamine“ raames. Projekt annab hea võimaluse lisaks igapäevasele talgute korraldamisele suunata tähelepanu ja vahendeid ka talgutegevuste pikaajalisemale arendamisele. Põhirõhk on suunatud vabatahtlike paremale kaasamisele nii talgulistena, talgujuhtidena kui abilistena talguprojekti korralduslikes küsimustes.

Talguprojekti töötajad 2009. aastal: projektijuht oli Tarmo Tüür, osalise koormusega löi kaasa Siim Kuresoo.

Talguprojekti „kõrvalharud“

2009. a korraldas ELF neljad mõttetalgud pärandkoosluste teemal Tartus ja Tallinnas, kus Pärandkoosluste Kaitse Ühingu poolt läbiviidud loengut kuulas ja pärandkoosluste kaitse teemadel mõtteid vahetas ühtekokku 84 inimest.

Pärandkoosluste parema hoidmise heaks jäid läbivalt kõlama järgmised mõtted: - nende kaitsesse tuleb kaasata uusi sihtgrupe (eelkõige noored ja õpetajad); - pärandkooslustelt saadavaid tooteid (hein, liha, heinast valmistatud kompost, liigirikas heinaseeme jne) tuleb turustada aktiivselt ja pärandkoosluste väärtusi esile tõstes; - pärandkooslustega seotud kultuuripärimuse (talgud, töövõtted, aga ka kombed ja uskumused) hoidmine on ülioluline.

Tekkinud mõtete ellurakendamiseks on koostatud projektitaotlus bioloogiaõpetajatele pärandkoosluste teemaliste õppe- ja talgulaagrite korraldamiseks koostöös PKÜ ja Eesti Bioloogiaõpetajate Liiduga. ELFi talgumeeskond kogub ja tutvustab jõudumööda talgutega seotud pärimust. Mõttetalgute loengu osast valmis videoklipp, mida saab näha ELFi kodulehel: <http://www.talgud.ee/galerii/video>.

Mõttetalguid ja neile järgnenud talguid Eestimaa pärandkooslustel toetas KIK.

Aastal 2010 on kavas alustada looduskaitseliste talgute korraldamist venekeelse töökeelega. Selle saavutamisel on suureks abiks Vabühenduste Fondi toetus projektile „Venekeelsete loodustalgute käivitamine“.

Projekti käigus on kavas tutvustada talgutel osalemise võimalust internetis, luues venekeelse kodulehe ja uudiskirja, venekeelses meedias, trükisel ning Tallinnas ja Ida-Virumaal toimuvatel loodusõhtutel. Samuti kaasatakse ja koolitatakse 6-8 vene keelt hästi valdavalt talgujuhti ning korraldatakse venekeelse töökeelega talgud. Loodav võimekus töötada venekeelse sihtrühmaga kavatakse integreerida juba olemasolevasse süsteemi.

Lisaks on kavas koostada projektitaotlusi, mille tegevused on suunatud vene keelt kõnelevale sihtrühmale. Kavale on saanud osaks väga positiivne tagasiside eri osapooltelt ning selle ellurakendamisele on valmis eri moel kaasa aitama mitmed vabatahtlikud ja koostööpartnerid.